

УДК 378.67.24

DOI: 10.36550/2415-7988-2024-1-212-216-222

САВЧЕНКО Лариса Олексіївна –
доктор педагогічних наук, професор
Криворізького державного
педагогічного університету
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-4246-3228>
e-mail: larisasavcenko506@gmail.com

САФ'ЯН Карина Юріївна –
кандидат педагогічних наук, доцент
Національного університету біоресурсів і
природокористування України
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-6977-9847>
e-mail: kariwka573@gmail.com

ТАРАНЕНКО Тетяна Олександрівна –
Асистент Криворізького державного
педагогічного університету
e-mail: tatiana1981139@gmail.com
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-5741-6945>

УПРАВЛІННЯ ПЕДАГОГІЧНОЮ ДІАГНОСТИКОЮ ЯКОСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ ЯК УМОВА ФОРМУВАННЯ ПРОЄКТНОЇ КУЛЬТУРИ

Якісна освіта розглядається сьогодні як один з індикаторів високої якості життя, інструмент соціальної та культурної злагоди. Педагогічна діагностика як система методів і засобів створює основу для виявлення труднощів у роботі, дозволяє визначити сильні чи слабкі сторони педагогічної діяльності, накреслити оптимальні шляхи подальшого розвитку творчих здібностей студентів. Управління вищими навчальними закладами, як проблема підвищення якості освіти, не знайшло належного наукового обґрунтування на засадах впровадження діагностичних методик. У наш час проєктна діяльність все більше привертає увагу вітчизняних педагогів, як одна із активних форм розвитку пізнавальних, творчих навичок учнів, умінь самостійно конструювати свої знання, орієнтуватися в інформаційному просторі, практично мислити. На заняттях з дисциплін: «Професійна педагогіка», «Методика професійної освіти», «Теорія і методика проєктної діяльності» використовуємо конкретні ситуації, які проєктують ситуації реального навчально-виховного процесу в закладах освіти. Запропоновані проєкти відображають педагогічний процес. Варто наголосити, що виконання завдань за методом проєктів передбачає два результати: зовнішній – той, який можна побачити, усвідомити, застосувати на практиці, щоб перевірити його функціональність тощо, та внутрішній – досвід діяльності, – який стане безцінним надбанням студента, об'єднавши знання, уміння, компетенції і цінності. За підсумками експериментальної роботи нами зафіксовано позитивну динаміку характеру пізнавального інтересу в усіх експериментальних групах.

Проєктна культура майбутнього фахівця це складне динамічне утворення, що передбачає наявність системи професійно значущих знань, умінь і навичок (психолого-педагогічних, професійних, методичних), набутого досвіду й особистісних якостей (інтелігентності, ерудиції, гуманних рис характеру), які в сукупності забезпечують його ефективну взаємодію з учнями, професійний та особистісний саморозвиток.

Ключові слова: управління, проєктна культура, педагогічна діагностика, якість освіти, професійна підготовка, майбутній фахівець, проєктна діяльність.

SAVCHENKO Larysa Oleksiivna –
Doctor of Pedagogical Sciences, Professor,
Head of the Department of Pedagogy
and Methods of Technological Education
Kryvyi Rih State Pedagogical University
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-4246-3228>
e-mail: larisasavcenko506@gmail.com

SAFIAN Karyna Yuryivna –
Ph.D. of Pedagogic Sciences, Associate Professor
National university of life and
environmental sciences of Ukraine
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-6977-9847>
e-mail: kariwka573@gmail.com

TARANENKO Tetiana Oleksandrivna –
Lecturer at the Department
Kryvyi Rih State Pedagogical University
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-6977-9847>
e-mail: kariwka573@gmail.com

MANAGEMENT OF PEDAGOGICAL DIAGNOSTICS OF THE QUALITY OF THE PROFESSIONAL TRAINING OF THE FUTURE SPECIALIST AS A CONDITION FOR THE FORMATION OF A PROJECT CULTURE

Quality education is considered today as one of the indicators of a high quality of life, a tool of social and cultural harmony. Pedagogical diagnostics as a system of methods and tools creates a basis for identifying difficulties in work, allows to determine strengths and weaknesses of pedagogical activity, to outline optimal ways of further development of students' creative abilities. The management of higher educational institutions, as a problem of improving the quality of education, has not found proper scientific justification on the basis of the implementation of diagnostic methods. Nowadays, project activity is increasingly attracting the attention of domestic teachers as one of the active forms of developing students' cognitive and creative skills, the ability to independently construct their knowledge, navigate in the information space, and think practically.

The quality of education is an indicator of the level of knowledge, skills, value attitude to the world, which a student must master. Study of the influence of project activity and pedagogical diagnostics on the level of formation of project culture of future specialists in professional education.

In classes on the disciplines: "Professional pedagogy", The proposed projects reflect the pedagogical process. It is worth emphasizing that the implementation of tasks by the project method involves two results: external - one that can be seen, realized, applied in practice to check its functionality, etc., and internal - activity experience - which will become an invaluable asset of the student, having combined knowledge, skills, competencies and values. According to the results of the experimental work, we recorded positive dynamics of cognitive interest in all experimental groups.

"Methodology of professional education", "Theory and methodology of project activity" we use specific situations that project situations of the real educational and educational process in educational institutions. The project culture of the future specialist is a complex dynamic formation that involves the presence of a system of professionally significant knowledge, abilities and skills (psychological-pedagogical, professional, methodical), acquired experience and personal qualities (intelligence, erudition, humane character traits), which collectively ensure his effective interaction with students, professional and personal self-development.

Key words: management, project culture, pedagogical diagnosis, quality of education, professional training, future specialist, project activity.

Поставлення проблеми та обґрунтування її актуальності. Якісна освіта розглядається сьогодні як один з індикаторів високої якості життя, інструмент соціальної та культурної злагоди, економічного зростання та декларується як на міжнародному так і вітчизняному рівнях. Педагогічна діагностика як система методів і засобів створює основу для виявлення труднощів у роботі, дозволяє визначити сильні чи слабкі сторони педагогічної діяльності, накреслити оптимальні шляхи подальшого розвитку творчих здібностей студентів.

Управління вищими навчальними закладами, як проблема підвищення якості освіти, не знайшло належного наукового обґрунтування на засадах впровадження діагностичних методик. Сучасний менеджмент ґрунтується на запровадженні діагностичних методів і технологій збирання і обробки здобутої інформації, протиставляючи їх декларативності та суб'єктивності інтерпретації одержаних даних. Тому для прийняття ефективних і своєчасних управлінських рішень, адекватних реальному етапу функціонування і прогнозування розвитку об'єкта управління – учня, студента, навчального закладу чи системи освіти загалом, необхідна об'єктивна і вірогідна інформація про річні аспекти їх діяльності. Це вимагає постійного обстеження, налагодження системи моніторингу освіти, головною метою якої стає збирання, оцінювання та аналіз її якісних показників на всіх рівнях функціонування, поширення і доступ до цієї інформації громадськості, різних користувачів освітніх послуг, посилення управлінських дій щодо якісних показників у освіті. За результатами моніторингу якості освіти органи управління

отримують інформацію про стан освітньої системи та її окремих складових, виявляють проблеми, що виникли у процесі запровадження педагогічних інновацій, з'ясовують тенденції розвитку освіти і прогнозують зміни, необхідні для перспективного функціонування системи освіти. Таким чином, моніторинг системи освіти стає дієвим інструментарієм менеджменту освіти, зокрема в управлінні її якістю. Нові тенденції у вищій школі, природно, вимагають створення нових методів і технологій, в тому числі і проектних.

У наш час проектна діяльність все більше привертає увагу вітчизняних педагогів, як одна із активних форм розвитку пізнавальних, творчих навичок учнів, умінь самостійно конструювати свої знання, орієнтуватися в інформаційному просторі, практично мислити. В освітній галузі «Технологія» метод проектів визначається, як комплексний процес, який формує в школярів загально навчальні розуміння, основи технологічної грамоти, культуру праці і спрямований на оволодіння ними способами перетворення матеріалів, енергії, інформації, технологіями їх обробки.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Загальні основи управління розглядалися в монографіях В. Маслова, І. Дмитренка, Є. Березняка, В. Пекельної, Є. Хрикова, Г. Сельнікової, управління навчальними закладами різних типів досліджували О. Бугайов, В. Кобзар, педагогічний аналіз як функцію управління – В. Бондар. Дослідження вітчизняних вчених спрямовані переважно на обґрунтування окремих питань управління загальноосвітньою школою, організацію діяльності керівника школи, планування роботи навчального закладу. Аналіз

літературних джерел, (О.Коберника, В. Симоненко, С. Ящука) дає змогу стверджувати, що науковці, здебільшого, розглядають проектування як процес, під час якого створюється і виготовляється виріб (послуга). В. Симоненко розглядає різні типи проектів, А. Клименко та О. Подколзіна класифікують проекти відповідно до домінуючого методу чи діяльності. Розробленням проблем педагогічної діагностики займалися М.Ржецький, Н. Розенберг, В. Бондар, І. Распопов, І. Булах, Ю. Мальований, Л. Момот, О. Козаков, С. Гончаренко та інші українські дослідники. Вивчаючи роботи вчених Р. Вітупака, К. Гуревича, П. Підласого, Л. Гріднана, та інших, ми дійшли висновку, що педагогічна діагностична – це система способів, процедур, методика, методів висвітлення обставин, умов і чинників функціонування педагогічних процесів, установлення ефективних і наслідків щодо заходів, які передбачаються або здійснюються.

Мета статті. Запроваджуючи систему педагогічної діагностики в освітній процес треба акцентувати увагу на відстеження стану навчально-виховного процесу в ході якого відбувається вивчення, оптимізація навчання, забезпечення визначення результатів навчання, контроль, перевірка, оцінювання, накопичення статистичних даних, їх аналіз, виявлення динаміки, тенденції, прогнозування подальшого розвитку подій. Якість освіти це показник рівня знань, умінь, ціннісного ставлення до світу, якими повинен оволодіти студент. Вивчення впливу проектної діяльності та педагогічної діагностики на рівень формування проектної культури майбутніх фахівців професійної освіти.

Методи дослідження. У роботі використано такі методи дослідження: аналіз, моніторинг, систематизація та узагальнення.

Виклад основного матеріалу дослідження
Перехід до нових технологій управління якістю вищої освіти потребує забезпечення прозорості й відкритості усієї системи вищої освіти для впливів з боку суспільства, держави і економіки з одночасним збереженням її внутрішньої цілісності і високих академічних стандартів. Зовнішні стандартам, задоволення освітніх запитів, наступність у здобутті вищої освіти, відкриття перспектив професійного зростання і соціального статусу ще недостатньо висвітлені у науковій літературі [1]. Саме освіта як найбільш технологічна і рухлива частина культури, по своїй суті працюючи на майбутнє. Базовим поняттям якості освіти, безумовно, є якість знань (закони, теорії, прикладні, методологічні, оцінювальні знання) з елементами змісту освіти і тим самим з рівнями засвоєння. Поняття якості освіти є достатньо широким, оскільки охоплює якість навчання, виховання та розвитку особистості як результат освітньої діяльності [8].

Діагностика – це не контроль, не оцінка, а

підґрунтя і контролю, і оцінки. У сучасній педагогіці діагностика сприймається як процес, у ході якого провадяться виміри рівня засвоєння знання, навченості тих, кого навчають, а також і деяких сторін розвитку особистості та вихованості, обробка та аналіз отриманих знань, узагальнення і висновки про коригування процесу навчання і про рух учнів на наступні рівні навчання, висновки про ефективність роботи вчителів та всього освітнього закладу [7]. Це вимірювання досягнень у проектній роботі, без якого не можна виявити поступ в оволодінні знаннями й уміньми, неможливо помітити й виправити допущені помилки. Тому на сучасному етапі педагогічна діагностика покликана обслуговувати навчально-виховні проекти – від їх зародження до завершення, від задумів до наслідків реалізації.

Традиційні методи викладання у закладах професійної освіти, як довели проведені дослідження [2], в основному зорієнтовані на передачу знань та формування окремих умінь і не завжди повною мірою забезпечують розвиток професійного мислення, особливо його творчої складової.

На заняттях з дисциплін: «Професійна педагогіка», «Методика професійної освіти», «Теорія і методика проектної діяльності» використовуємо конкретні ситуації, які проєктують ситуації реального навчально-виховного процесу в закладах освіти. Запропоновані проекти відображають педагогічний процес. Варто наголосити, що виконання завдань за методом проектів передбачає два результати: зовнішній – той, який можна побачити, усвідомити, застосувати на практиці, щоб перевірити його функціональність тощо, та внутрішній – досвід діяльності, – який стане безцінним надбанням студента, об'єднавши знання, уміньми, компетенції і цінності.

Теми проектів найчастіше сьогодні стосуються конкретного практичного питання, що є актуальним для реального життя. Разом із тим, це вимагає залучення знань не лише з одного предмету, але й з різних галузей, стимулює систематичне творче мислення. Тому використовуються метод «мозкової атаки». Найбільш відомий і поширений метод пошуку ідей через творчу співпрацю групи фахівців. Правила для учасників включають складові проектної культури: толерантність; критика викладається лаконічно, позитивно; ідеї, що вимагають тривалого часу для обговорення, розглядаються пізніше; виступати кожному можна багато разів, але краще по колу; забороняються суперечки, критика, оцінки того, що говориться.

Проектна діяльність студентів забезпечує пріоритет соціально-значимих знань і умінь, що найбільше відповідає парадигмі особистісно-орієнтованої освіти, тому що саме ці знання і вміння дозволяють молоді упродовж життя

успішно реалізуватися у професійній діяльності. Аналіз педагогічної літератури з цього питання дає можливість з'ясувати, що технологія проєктів на сьогодні – одна з найбільш розповсюджених видів дослідницької та творчої роботи студентів, яка вдало формує проєктну культуру майбутніх фахівців.

Таким чином, проєктне навчання стимулює і посилює позитивну мотивацію до навчання, тому що воно: особистісно-орієнтоване; активізує безліч дидактичних підходів – навчання у процесі діяльності, сумісне навчання, мозковий штурм, рольові ігри, евристичне та проблемне навчання, дискусія, командне навчання; само мотивуюче, що означає зростання інтересу та включення в роботу в міру її виконання; дозволяє вчитись на власному досвіді та досвіді інших; приносить задоволення студентам, які бачать продукт своєї власної праці.

На формувальному етапі педагогічного експерименту було проведено: дослідницький проєкт «Підвищення якості освіти засобами педагогічної діагностики», конкурс проєктів «Музей «Писанкарства», «Сучасна студентська газета», «Діагностика навчальних досягнень студентів», «Лабораторія викладача», створення мультимедійної навчальної презентації «Застосування інноваційних технологій навчання як засіб підвищення якості освіти».

На третьому етапі експериментальної роботи підготовки майбутніх фахівців до педагогічної діагностики якості освіти, у ході вивчення курсів «Професійна педагогіка», «Методика виховної роботи», «Освітні технології в професійній освіті», використано проєктну діяльність студентів. Наприклад, ігрове проєктування «Я хочу бути викладачем, який використовує ефективно педагогічну діагностику». Навчальна мета такої гри – навчити студентів орієнтуватися в методах педагогічної діагностики, ухвалювати самостійні рішення. Розвивальна мета полягає в унікальній можливості вивчити траєкторію руху в засвоєнні й формуванні знань, навичок, умінь. Виховна мета проєкту пов'язана з подоланням стереотипів, шаблонів педагогічної діяльності, що особливо важливо, щоб розвивати готовність до педагогічного діагностування.

На четвертому етапі розроблено програму й завдання до педагогічної практики. Педагогічна практика надала студентам змогу перевірити свої професійно-педагогічні знання й уміння, що передбачало розроблення проєктів педагогічного діагностування. Це активізувало студентів у пошуку шляхів розв'язання діагностичних завдань, сприяло формуванню цілісного бачення педагогічної проблеми.

П'ятий етап – мав на меті навчання студентів самостійно розробляти іновативні методи педагогічної діагностики якості освіти з розвитку самооцінювання їхньої підготовки до

здійснення педагогічної діагностики на заняттях у виші і у період проходження педагогічної практики. Розроблені студентами педагогічні ситуації моделювали поведінку учнів в навчальних ситуаціях, стимулювали здійснювати педагогічну діагностику якості освіти. Сприяли налагодити емоційні контакти, формували навички й уміння спілкуватися («Конфлікт у колективі», «Вибір стилю керівництва», «Відеотренінг спілкування», тренінги: «Інтерактивні технології на заняттях професійного навчання», «Формування професійної компетентності майбутнього викладача професійного навчання» та інші). На цьому етапі: метод колективної генерації ідей проводиться як експертне опитування з удосконалення педагогічної діагностики якості освіти, майстер-клас «Ресторатор», творчий проєкт «Колекція вечірніх суконь», експерт інформація «Дерево життя», портфоліо професійного розвитку «Мій вектор життя», аналіз творчих робіт, комп'ютерне тестування, взаєморефлексія «Моя майбутня професія», самоконтроль, взаємоконтроль,

Професійна освіта покликана підготувати студентів до умов життя та фахової діяльності в інформаційному суспільстві, навчити їх діяти в цьому середовищі, використовуючи всі можливості, цьому найкраще сприяє використання проєктної технології як засобу підвищення якості освіти.

Обговорення запропонованих проєктів організоване як метод навчання. Зусилля керівника були спрямовані на активізацію й закріплення особистісного мотиву, зацікавлення студентським проєктом, звітом. Поступово провідна роль педагога була замінена на ініціативу студентів, які долучилися до осмислення порушених діагностичних завдань. Особливістю такої форми організації занять є активна участь кожного студента в обговоренні теоретичних позицій, пропонуванні варіантів розв'язання завдань.

Наведемо приклади ситуацій, які були використані при проєктуванні з метою формування проєктної культури майбутніх фахівців.

Ситуація 1. Між двома колегами-педагогами виник конфлікт, який заважає їм успішно працювати. Кожен із них окремо звертався до керівництва з проханням розібратися й підтримати його позицію. Завдання – виберіть та обґрунтуйте свій варіант поведінки в цій ситуації:

а) припинити конфлікт на роботі й порекомендувати розв'язати конфліктні взаємини в неробочий час;

б) попросити розібратися в конфлікті директора та заступників директора школи;

в) особисто спробувати з'ясувати мотиви конфлікту, знайти прийнятний для обох сторін варіант примирення;

г) з'ясувати, хто з членів колективу є авторитетом для конфліктних сторін, спробувати через нього вплинути на цих людей.

Ситуація 2. Колега ігнорує Ваші поради та вказівки, робить все по-своєму, не звертаючи уваги на зауваження й не виправляючи того, на що Ви йому натякаєте. Завдання – поясніть, як Ви будете чинити з цим колегою надалі:

а) з'ясувавши мотиви наполегливості, застосуєте звичайні адміністративні засоби покарання;

б) в інтересах справи постараетесь відверто поговорити, спробувавши знайти з ним спільну мову, налаштувати на діловий контакт;

в) звернетесь до колективу з проханням зважити на неправильну поведінку колеги й ужити заходів громадського впливу;

г) спробуєте розібратися в тому, чи не допускаєте Ви самі помилок у взаєминах із цим колегою, потім з'ясуєте, як вчинити.

Ситуація 3. До трудового колективу, де є конфлікт між двома угрупованнями з приводу впровадження нового стилю управління, прийшов новий керівник. Завдання – сформулюйте відповідь на запитання, яким чином, на Вашу думку, йому краще діяти, щоб нормалізувати психологічний клімат у колективі:

а) налагодити контакт із прихильниками нового стилю, не зважаючи на аргументи прихильників старого порядку, упроваджувати новачі, впливаючи на противників силою свого прикладу та прикладу інших;

б) спробувати переконати й залучити на свій бік прихильників колишнього стилю роботи, противників новачі, впливати на них у процесі дискусії;

в) вибрати найбільш авторитетних членів педагогічного колективу, доручити їм розібратися й запропонувати заходи щодо нормалізації ситуації, керуючись підтримкою адміністрації, профспілки тощо;

г) вивчити перспективи розвитку педагогічного колективу, порушити перед колективом нові стратегічні завдання спільної трудової діяльності, з огляду на найкращі досягнення та трудові традиції колективу, щоб не протиставляти нове старому.

Ситуація 4. Ви – керівник методоб'єднання. Після реорганізації Вам терміново необхідно перекомплектувати відділ згідно зі штатним розкладом. Завдання – опишіть, який шлях Ви оберете й чому:

а) візьметесь за роботу самі, вивчите всі списки й особисті справи педагогів-предметників, запропонуєте свій проект на зборах методоб'єднання;

б) запропонуєте розв'язувати це питання відділові кадрів, оскільки це його робота;

в) щоб уникнути конфліктів, запропонуєте висловити побажання всім зацікавленим особам,

створите комісію з комплектування нового методоб'єднання;

г) доручите педагогам подати свої пропозиції щодо складу методоб'єднання.

За підсумками експериментальної роботи нами зафіксовано позитивну динаміку характеру пізнавального інтересу в усіх експериментальних групах. Аналіз отриманих результатів свідчить про позитивні зрушення у студентів експериментальних груп у розвитку загальнонавчальних умінь, без яких здійснення проєктної діяльності неможливе. У таблиці 1 ми відбили динаміку, з нашої точки зору, найбільш вагомим для організації проєктної діяльності студентів загальнонавчальних умінь.

Таблиця 1

Динаміка показників пізнавальної активності студентів експериментальних груп (у %)

Змістові (якісні) ознаки пізнавальної активності	Кон-стату-ючі дані	Конт-рольні дані	При-ріст
Ініціативність у навчанні			
Активна участь на заняттях (ставлять запитання, беруть участь в дискусіях, обговоренні проблем тощо)	58,5	80,7	+22,2
Звертаються до додаткових джерел, у тому числі до Інтернет	6,7	46,7	+40,0
Готують реферати, проєкти, портфоліо, квести тощо	11,6	51,4	+39,8
Вносять пропозиції щодо розв'язання завдань, ситуацій	0	21,6	+21,6
Самостійність у навчанні			
Постійно потребують допомоги при розв'язанні педагогічних ситуацій	50,4	19,9	-30,5
Зрідка потребують допомоги	32,4	51,7	+19,3
Зовсім не потребують допомоги	17,1	28,6	+11,5
Відповідальність і наполегливість у навчальній діяльності			
Регулярно виконують завдання, ситуації, проєкти	63,4	84,0	+20,6
Вчасно складають заліки та іспити	86,6	94,7	+8,1

Безумовно, проєктна діяльність потребує сформованості вмінь здійснювати самоконтроль. Стосовно цього показника в експериментальних

групах також виявлено позитивну динаміку, при цьому кількість студентів із сформованими вміннями здійснювати самоконтроль в експериментальних групах на кінець експерименту майже однакова.

Разом з цим, приріст цього показника для експериментальних груп зафіксовано значно вищий порівняно з контрольними: в середньому +33,6% і +9,3% відповідно.

Висновки та перспективи подальших розвідок напрямку. Аналіз сучасної літератури свідчить, що найбільш поширеною є думка про те, що якість освіти - це відповідність певній нормі, стандарту. Іншими словами, якість визначає корисність, цінність об'єктів, їх здатність задовольнити певні потреби або реалізувати певні цілі, норми, тобто виражає адекватність вимогам, потребам, нормам. Отже, категорія «якість освіти» переглядається, змінюється залежно від умов, вимог суспільства та часу. Якість освіти можна розглядати як систему соціально зумовлених показників рівня знань, умінь, ціннісного ставлення до світу, якими повинен оволодіти студент. Педагогічна діагностика – це процес в ході якого відбувається вивчення, оптимізація процесу навчання, забезпечення правильного визначення результатів навчання, контроль, перевірка, оцінювання, накопичення статистичних даних, їх аналіз, виявлення динаміки, тенденцій, прогнозування подальшого розвитку подій. Педагогічна діагностика, як засіб гармонізації освітнього процесу дозволяє: створити умови для предметного самоаналізу якості й змісту педагогічної діяльності, забезпечити належний рівень сформованості проектної культури. Проектна культура майбутнього фахівця це складне динамічне утворення, що передбачає наявність системи професійно значущих знань, умінь і навичок (психолого-педагогічних, професійних, методичних), набутого досвіду й особистісних якостей (інтелігентності, ерудиції, гуманних рис характеру), які в сукупності забезпечують його ефективну взаємодію з учнями, професійний та особистісний саморозвиток. *Подальшу* свою роботу ми вбачаємо в розробці навчально-контролюючих програм.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ

1. Бондар В. І. Теорія і технологія управління процесом навчання в школі. АПН України, Нац. пед. ун-т ім. М.П. Драгоманова. Київ. 2000. 192 с.
2. Булах І.Є. Поняття якості в освіті. Система моніторингу та оцінювання якості освіти / Під ред. І.Є.Булах. Наукового-методичне видання Програма розвитку Організації об'єднаних націй, UNDP/ПРООН. Київ. 2002. 139 с.
3. Вікторів В. Г. Управління якістю освіти (соціально-філософський аналіз) : монографія. Дніпропетровськ : Пороги. 2005. 286 с.
4. Лукіна Т. О. Моніторинг якості освіти: теорія і практика. Київ : «Шкільний світ». Вид. Л. Галицина, 2006. 128с.

5. Маслай Г. С. Якість освіти як фактор соціального і творчого розвитку особистості // Моніторингові дослідження як інформаційна база в системі управління якістю освіти. Матеріали всеукраїнської науково – практичної конференції. Луцьк: Волинський інститут післядипломної педагогічної освіти, 2005. С. 2-6.

6. Савченко Л. О. Зміст професійної підготовки фахівців сфери обслуговування. *Професіоналізм педагога: теоретичні й методичні аспекти*. Слов'янськ : 2019. Вип.11., С. 28-37.

7. Підласий Г.П. Діагностика та експертиза педагогічних проектів Київ : 1998. 342 с.

8. Романенко Ю.А. Якість освіти: суть поняття та оцінювання. *Наукові праці Вищого навчального закладу «Донецький національний технічний університет»*, Серія: «Педагогіка, психологія і соціологія» 2009. № 3. С. 51-57.

REFERENCES

1. Bondar, V. I. (2000). *Teoriia i tekhnolohiia upravlinnia protsesom navchannia v shkoli*. [Theory and technology of management of the learning process in school] APN Ukraine, Nats. ped. un-t im. M.P. Drahomanova. Kyiv. 192 s. [in Ukrainian]
2. Bulakh, I.Ie. (2002). *Poniattia yakosti v osviti. Systema monitorynhu ta otsiniuvannia yakosti osvity*. [The concept of quality in education//System of monitoring and evaluation of the quality of education]. *Pid red. I.Ie.Bulakh. Naukovoho-metodychne vydannia Prohrama rozvytku Orhanizatsii obiednanykh natsii, UNDP/PROON*. Kyiv. 139 s. [in Ukrainian]
3. Viktorov, V. H. (2005). *Upravlinnia yakistiu osvity (sotsialno-filosofskyi analiz) : monohrafiia*. [Management of the quality of education (social-philosophical analysis): monograph]. Dnipropetrovsk : Porohy, 286 s. [in Ukrainian]
4. Lukina, T. O. (2006). *Monitorynh yakosti osvity: teoriia i praktyka*. [Monitoring the quality of education: theory and practice]. Kyiv : «Shkilnyi svit». Vyd. L. Halytsyna. 128 s. [in Ukrainian]
5. Maslai, H. S. (2005). *Yakist osvity yak faktor sotsialnoho i tvorchoho rozvytku osobystosti*. [The quality of education as a factor of social and creative development of the individual]. *Monitorynhovi doslidzhennia yak informatsiina baza v systemi upravlinnia yakistiu osvity*. *Materialy vseukrainskoi naukovo – praktychnoi konferentsii*. Lutsk: Volynskiy instytut pislidiyplomnoi pedahohichnoi osvity. S. 2-6. [in Ukrainian]
6. Savchenko, L. O. (2019). *Zmist profesiinoi pidhotovky fakhivtsiv sfery obsluhovuvannia*. [Contents of professional training of specialists in the field of service]. *Profesionalizm pedahoha: teoretychni y metodychni aspekty*, Sloviansk. Vyp.11., S. 28-37. [in Ukrainian]
7. Pidlasyi, H. P. (1998). *Diahnostyka ta ekspertyza pedahohichnykh proektiv*. [Diagnostics and expertise of pedagogical projects]. Kyiv. 342 s. [in Ukrainian]
8. Romanenko, Yu.A. (2009). *Yakist osvity: sut poniatia ta otsiniuvannia*. [Quality of education: the essence of the concept and assessment]. *Naukovi pratsi Vyschoho navchalnoho zakladu «Donetskyi natsionalnyi tekhnichni universytet»*, Serii: «Pedahohika, psykholohiia i sotsiolohiia». №3. S. 51-57. [in Ukrainian]

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ

САВЧЕНКО Лариса Олексіївна – доктор педагогічних наук, професор Криворізького державного

педагогічного університету.

Наукові інтереси: управління педагогічною діагностикою якості професійної підготовки майбутнього фахівця як умова формування проєктної культури.

САФ'ЯН Карина Юріївна – кандидат педагогічних наук, доцент Національного університету біоресурсів і природокористування України.

Наукові інтереси: управління педагогічною діагностикою якості професійної підготовки майбутнього фахівця як умова формування проєктної культури.

ТАРАНЕНКО Тетяна Олександрівна – Асистент Криворізького державного педагогічного університету.

Наукові інтереси: управління педагогічною діагностикою якості професійної підготовки майбутнього фахівця як умова формування проєктної культури.

INFORMATION ABOUT THE AUTHORS

SAVCHENKO Larysa Oleksiivna – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Head of the Department of

Pedagogy and Methods of Technological Education Kryvyi Rih State Pedagogical University.

Scientific interests: management of pedagogical diagnostics of the quality of the professional training of the future specialist as a condition for the formation of a project culture.

SAFIAN Karyna Yuryivna – Ph.D. of Pedagogic Sciences, Associate Professor National university of life and environmental sciences of Ukraine.

Scientific interests: management of pedagogical diagnostics of the quality of the professional training of the future specialist as a condition for the formation of a project culture.

TARANENKO Tetiana Oleksandrivna – Lecturer at the Department Kryvyi Rih State Pedagogical University.

Scientific interests: management of pedagogical diagnostics of the quality of the professional training of the future specialist as a condition for the formation of a project culture.

Стаття надійшла до редакції 12.02.2024 р